

REFERAT Børn & Skoleudvalget d. 20-02-2024

Mødedato Tirsdag d. 20. februar 2024 kl. 12:30

Mødested Borgmesterens mødelokale

Mødedeltagere Diana Mose Olsen, Kurt Bjerrum, Karsten Degnbol, Tommy
Noer, Ulla Koman-Mejer (Afbud)

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Status 2023 og strategi for hygiejne 2024-2030.....	4
Børn & Skoleudvalgets budgetproces 2025-2028.....	8
Orientering om landsdækkende brugertilfredshedsundersøgelse for folkeskole og SFO.....	9
Behandling af Erhvervsfremmestrategien i Børn & Skoleudvalget.....	13
Information, forespørgsler og orientering.....	20
Lukket: Information, forespørgsler og orientering.....	21
Lukket: Underskriftsblad.....	22

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

Beslutning Børn & Skoleudvalget den 20-02-2024

Godkendt.

Afbud Ulla Koman-Mejer

Punkt 2: Status 2023 og strategi for hygiejne 2024-2030

24/2866

Resumé

Byrådet godkendte i maj 2021 en strategi for hygiejne i forlængelse af, at der i foråret 2021 blev etableret en tværgående hygiejneorganisation. Denne strategi har gyldighed til og med 2023 og skal derfor nu fornyes.

Hygiejneorganisationen har udarbejdet et nyt bud på en strategi. Direktionen blev orienteret om denne strategi den 28. november 2023 og efter behandling i Sundhed & Omsorgsudvalget sendes den godkendte strategi til direktørerne med henblik på relevant udbredelse i egen organisation.

På udvalgmødet den 28. november 2022 besluttede Sundhed & Omsorgsudvalget at få en årlig status frem for en halvårlig status. Den årlige status for 2023 indgår i denne sag.

Sagsfremstilling

1. Status på hygiejnearbejdet i 2023

De enkelte forvaltningers hygiejnegrupper har fastlagt årets indsatsområder med henblik på at sikre godt ejerskab. Målene er godkendt af forvaltningernes direktører og herefter formanden for hygiejneorganisationen.

Det gennemgående træk er, at alle hygiejnegrupper har arbejdet videre med at implementere de hygiejniske instrukser i hverdagen. Fra at der i den tidligere etableringsfase skulle udarbejdes de nødvendige instrukser, har fokus nu i højere grad været på efterlevelse i praksis.

Ud over dette konkrete arbejde med instrukserne handler hygiejnearbejdet også om at sikre en kultur, hvor der kontinuerligt foregår en prioritering af forebyggelse på hygiejneområdet i konkurrence med mange andre relevante emner. Arbejde med kulturændringer er typisk et langt og sejt træk, og det gælder også på hygiejneområdet.

Det er kendetegnende, at de fem forvaltninger har helt forskellige arbejdsfelter og dermed også risici for smitte. De konkrete arbejdsindsatser proportioneres passende herefter.

Med hensyn til de forvaltningsspecifikke indsatser gælder det fortsat, at både Politik & Personale og Teknik & Miljø klart har færrest hygiejniske risikoområder, idet den direkte borgerkontakt er sparsom. Her handler det fortsat om at have en generel opmærksomhed på hygiejne og en hygiejneorganisation i ryggen ved eventuelle problemer.

I Børn & Kultur, Borger & Arbejdsmarked og Fritid, Sundhed & Omsorg er der arbejdet mere konkret ud fra egne mål. Her er hygiejneorganisationen fortsat brugt til vejledning ved udbrudshåndtering på institutioner. Hygiejneorganisationen bruges fortsat til konkret vejledning med specifikke smittetilstande med bakterier og virus, eksempelvis om MRSA (antibiotikaresistente bakterier). Vejledningen er nyttig og medvirker til at finde den rette balance i beskyttelse via nødvendige værnemidler og hygiejnisk adfærd uden at overforbruge. Vi skal gøre det nødvendige men ikke overgøre.

Kommunen har igen i år taget del i den nationale hygiejneuge - uge 38 - i regi af Rådet for Bedre Hygiejne. Planlægningen af indsatserne, herunder også omfanget, foregik i forvaltningens hygiejnegruppe og her blev der med kreativitet sat fokus på områder, som forekom mest relevant på de enkelte arbejdspladser. For eksempel blev der i år med succes brugt nye dialogkort til at skabe fornyet fokus på udfordrende områder.

Deltagelse næste år vurderes i netværksgruppen af hygiejnerepræsentanter, hvor ressourceforbruget til opgaven holdes op imod udbyttet.

2. Strategi for hygiejne

Strategien for hygiejne foreslås at få gyldighed for år 2024-2030 af to grunde. For det første er hygiejneorganisationen nu vurderet som veletableret, og der kan arbejdes mere langsigtet uden behov for de mere kortsigtede mål som i etableringsfasen af hygiejneorganisationen. For det andet giver det mening at følge Sundhedspolitikken gyldighedsperiode (2023-2030), da selve hygiejneorganisationen tager afsæt i sundhedspolitikken.

Ud over at selve missionen er forstærket med omtale af det akutte beredskab, er missionen uændret i forhold til den tidligere strategi. Selve kernen i arbejdet vil fortsat naturligt være at

mindske smittespredning ved bakterier og virus samt at mindste forekomst af resistente bakterier.

Målene i strategien er nu inddelt i disse to hovedgrupper:

- Akut forebyggelse
- Generelle forebyggende tiltag

Under de to mål er opstillet delmål. Hygiejnegruppen i hver forvaltning udarbejder, implementerer og følger op på specifikke handleplaner for målene med udgangspunkt i den enkelte forvaltnings karakteristika og risikosituationer.

Den enkelte forvaltning fastsætter selv tidshorisont for handleplanerne, dog maksimalt tre år, og der afrapporteres årligt for fremdrift. De forvaltningsspecifikke handleplaner godkendes af egen direktør samt formand for hygiejneorganisationen, direktør for Fritid, Sundhed & Omsorg, Arne Nikolajsen.

Målgruppen for den første strategi var medarbejdere med henblik på, at god hygiejnisk praksis naturligvis i sidste ende gavner borgerne.

Med den nye version af strategien, er der et konkret mål om borgerrettet forebyggelse i håndhygiejne for medarbejdere i de forvaltninger med mange borgernære kontakter.

Det er vurderet, at nuværende organisering er hensigtsmæssig og fortsætter uændret.

Summa summarum er, at de væsentlige forandringer i Strategi for hygiejne 2024-2030 i forhold til den nuværende strategi er, at målene nu er mere langsigtede, og at den

Vision 2025

God hygiejne hører ind under velfærdssporet ”Livskvalitet og Sundhed”.

Lovgrundlag, planer mv.

Sundhedsloven, LBK nr. 210 af 27/01/2022 § 119, 124 og 212

Lov om epidemier, LBK nr. 285 af 27/02/2021 (epidemiloven)

Kompetencer

Børn & Skoleudvalget

Indstilling

Direktøren for Børn & Kultur indstiller, at

1. Der orienteres om hygiejneorganisationens arbejde 2023

2. Strategi for hygiejne 2024-2030 godkendes

Beslutning Børn & Skoleudvalget den 20-02-2024

Sagen tages af.

Bilag

Strategi for hygiejne 2024-2030

Afbud Ulla Koman-Mejer

Punkt 3: Børn & Skoleudvalgets budgetproces 2025-2028

24/2918

Resumé

Børn & Kultur har i gang sat arbejdet med budget 2025-2028 ud fra Økonomiudvalgets godkendte budgetstrategi.

Udvalget skal godkende udvalgets budgetproces for budget 2025-28.

Sagsfremstilling

Følgende proces forslås for Børn & Skoleudvalget:

Tirsdag den 19. marts 2024

Indledning til og overordnet rammesætning af budgetlægningen for udvalgets område, herunder politikker, budgetgrundlag (kun ift. BSU), særlige prioriteringer og udfordringer i forhold til drift og anlæg i budgetperioden.

Tirsdag den 16. april 2024

Præsentation og drøftelse af udarbejdede forslag i forhold til; nødvendige forslag tidsbegrænsede bevillinger, nye forslag, omprioriteringer, besparelser og anlæg.

Tirsdag den 7. maj 2024

Præsentation og drøftelse af de endelige forslag i forhold til; nødvendige forslag tidsbegrænsede bevillinger, nye forslag, omprioriteringer, besparelser og anlæg.

Kompetencer

Børn & Skoleudvalget

Indstilling

Direktøren for Børn & Kultur indstiller, at Børn & Skoleudvalget godkender processen vedr. budget 2025-2028

Beslutning Børn & Skoleudvalget den 20-02-2024

Godkendt.

Afbud Ulla Koman-Mejer

Punkt 4: Orientering om landsdækkende brugertilfredshedsundersøgelse for folkeskole og SFO

24/2619

Resumé

Den landsdækkende bruger-tilfredshedsundersøgelse af folkeskole og SFO er offentliggjort af indenrigs- og sundhedsministeriet i december 2023.

Undersøgelsen viser forældres tilfredshed med deres børns skole og SFO/fritidshjem i 2023

Undersøgelsen er en gentagelse af brugertilfredshedsundersøgelsen fra 2020

På baggrund af undersøgelsen orienterer skolechefen Børn & Skoleudvalget om undersøgelsesresultaterne på landsplan, Esbjerg Kommune og de enkelte skoler.

Sagsfremstilling

Brugertilfredshedsundersøgelsen undersøger forældrenes tilfredshed indenfor en række områder i skole og SFO/fritidshjem

Undersøgelsen omfatter både forældre i almenområdet og i specialområdet.

Undersøgelsen er en stikprøveundersøgelse udsendt til i alt 273.009 forældre til børn i folkeskolen. Svarprocent på landsplan er 49 %.

I Esbjerg Kommune er der udsendt ca. 6750 spørgeskemaer. Svarprocent for Esbjerg Kommune er 43 %.

(Bilag 1: Resultater af brugertilfredshedsundersøgelsen for folkeskoler og SFO, Landsrapport)

På baggrund af en spørgsmål vedrørende undervisning, personalets indsats for barnets trivsel, mobning, samarbejde, aktiviteter og ledelse giver undersøgelsen et resultat for den samlede tilfredshed.

Svarene er afgivet på en skala fra 1 – 5 hvor 1 er meget utilfreds og 5 er meget tilfreds.

I denne orientering fokuseres der på resultaterne for Esbjerg Kommune set i relation til landsresultatet samt resultatet for de enkelte skoler og SFO'er

Desuden er der en sammenligning af den samlede tilfredshed med skole og SFO 2023 og resultaterne af den tilsvarende brugertilfredshedsundersøgelse i 2020

Den samlede tilfredshed skole:

På skoleområdet undersøges tilfredsheden med undervisning, trivsel, samarbejde, overgang til ungdomsuddannelserne og skolens ledelse.

På landsplan er der i 2023 et gennemsnit på 3,8 på den samlede tilfredshed for både almen og specialklasser.

Esbjerg kommune placerer sig lidt underlandsgennemsnittet med 3,75 for både almen og specialklasser.

Når man ser på resultaterne for de enkelte skoler, placerer 11 skoler sig under 3,75 og 14 skoler over. Spredningen blandt skolerne er 1,1

Resultaterne for de enkelte skoler i Esbjerg Kommune fremgår af bilag 2

Sammenlignet med den tilsvarende undersøgelse i 2020 er der på landsplan sket et fald fra 4,0 til 3,8 i gennemsnittet for den samlede tilfredshed på skolerne. Den tilsvarende udvikling gør sig også gældende for Esbjerg Kommune, hvor der ses et fald fra 3,97 til 3,75

Resultaterne for den samlede tilfredshed er dannet på baggrund af følgende delområder:

Undervisning:

På landsplan er gennemsnittet af den samlede tilfredshed med det faglige udbytte af undervisning 3,8. Esbjerg Kommune har ligeledes et gennemsnit på 3,8

Trivsel:

Til at belyse trivsel indgår spørgsmål vedr. tryghed og glæde, ro og orden, socialt klima, begrænsning af mobning. Esbjerg Kommune placerer sig på landsgennemsnittet med undtagelse af begrænsning af mobning hvor Esbjerg Kommune med 3,5 ligger 0,1 under landsgennemsnittet

Samarbejde:

Der undersøges det generelle samarbejde mellem forældre og barnets lærere og pædagoger. Esbjerg ligger med 4,0 lidt over landsgennemsnittet der er 3,9

Overgang til ungdomsuddannelse:

Spørgsmålet omfatter skolens indsats for at klæde barnet på til at træffe oplyst valg af ungdomsuddannelse. Esbjerg Kommune ligger med 3,7 også her 0,1 over landsgennemsnittet

Det skal bemærkes at spørgsmålet omfatter hele indsatsen herunder vejledning fra de kommunale ungeindsats vejledere.

Ledelse:

Der undersøges tilfredshed med ledelsens kommunikation til forældre samt ledelsens arbejde med at forbedre det faglige niveau.

I forhold til kommunikation ligger Esbjerg Kommune med 3,5 under landsgennemsnittet på 3,6.

I forhold til ledelsens arbejde med det faglige niveau ligger Esbjerg Kommune med 3,5 ligeledes 0,1 under landsgennemsnittet.

Den samlede tilfredshed SFO:

På fritidsområdet undersøges tilfredsheden med aktiviteter, barnets trivsel og samarbejde

På landsplan er der i 2023 et gennemsnit på 4,0 på den samlede tilfredshed

Esbjerg Kommune placerer sig lidt under på 3,9.

Resultatet for den samlede tilfredshed fordelt på SFO'erne i Esbjerg Kommune ses i bilag 3.

Når man ser resultaterne for den samlede tilfredshed fordelt på de enkelte SFO'er i Esbjerg Kommune placerer 10 SFO'er under landsgennemsnittet og 14 på eller over landsgennemsnittet. Spredningen i Esbjerg Kommune er 1,0

Ved en sammenligning med landsresultatet som i 2020 var på 4,0 mens resultatet for Esbjerg var 4,03 ses at, tilfredsheden er ændret fra i 2020 at ligge lidt over landsgennemsnittet til i 2023 at ligge lidt under.

Resultaterne for den samlede tilfredshed er dannet på baggrund af følgende delområder:

Aktiviteter i SFO/fritidshjem

Esbjerg Kommune placerer sig med 4,0 på landsgennemsnittet

Barnets trivsel

Til at belyse temaet undersøges personalets evne til at udvikle de sociale kompetenser, tryghed og glæde, håndtering af drillerier og konflikter samt indsatsen for skabe kontakt børnene imellem.

I forhold til sociale kompetencer og kontakt ligger Esbjerg Kommune på landsgennemsnittet på henholdsvis 3,8 og 3,7

I håndtering af drillerier og konflikter mellem børnene placerer Esbjerg Kommune sig med 3,9 lige under landsgennemsnittet på 4.

I spørgsmålet om SFO'ens indsats for at få barnet til at føle sig tryk og glad er niveauet 3,9 for Esbjerg og 4,0 på landsplan.

Samarbejde:

Der undersøges det generelle samarbejde mellem forældre og SFO/fritidshjem.

Esbjerg placerer sig med 3,8 lidt under landsgennemsnittet på 3,9.

Lovgrundlag, planer mv.

Folkeskoleloven

Kompetencer

Børn & Skoleudvalget

Indstilling

Direktøren for Børn & Kultur indstiller at:

- Børn & Skoleudvalget orienteres om landsdækkende brugertilfredshedsundersøgelse for folkeskole og SFO/fritidshjem, december 2023

Beslutning Børn & Skoleudvalget den 20-02-2024

Godkendt.

Bilag

Landsrapport folkeskole SFO 2023.pdf

Tilfredshed fordelt på skoler i Esbjerg Kommune 2023.pdf

Samlet tilfredshed SFO fordelt på matrikler Esbjerg Kommune 2023.pdf

Afbud Ulla Koman-Mejer

Punkt 5: Behandling af Erhvervsfremmestrategien i Børn & Skoleudvalget

23/28721

Resumé

Byrådet godkendte den 20. november 2023 ”Strategi og forslag til handleplan for Esbjerg kommunes erhvervsfremmeindsats”. Et element i Byrådets beslutning er, at de politiske udvalg skal arbejde videre med de foreslåede handlinger i handleplanen.

Børn & Skoleudvalget præsenteres i denne sag til behandling for de elementer i handleplanen, som ligger inden for udvalgets område.

Sagsfremstilling

Erhvervsfremmestrategien har 4 overordnede indsatsområder:

- Attraktive erhvervsuddannelser.
- Styrket økosystem for energi- og techiværksættere.
- Levende bymidter via styrket detailhandel og turisme.
- Kommunal virksomhedsbetjening i topklasse.

Til hvert indsatsområde er der tilknyttet vision, mål og forslag til handlinger.

Børn & Skoleudvalgets opgave omkring Erhvervsfremmestrategien er for det første identificere de handlinger, der har tilknytning til udvalgets ressortområde. Af vedlagte bilag fremgår forvaltningens bud på, hvilke handlinger, der har relevans for udvalget. For det andet skal Børn & Skoleudvalget prioritere hvilke handlinger, der først skal arbejdes med.

Alle indsatser som skal behandles af Børn & Skoleudvalget og er alle handlinger, hvor udvalget har det primære ansvarsområde.

Indsatserne ligger alle 1. indsatsområde: Attraktive erhvervsuddannelser.

I Erhvervsfremmeindsatsen er beskrevet følgende vision og mål for området:

Vision:

Esbjerg Kommune skal være blandt landets førende kommuner til at få unge og ufaglærte til at gennemføre en erhvervsuddannelse.

Mål:

- Andelen af elever i 9.-10. klasse med bopæl i Esbjerg Kommune som vælger en EUD, skal øges fra 23,9 pct. I 2022 til 26 pct. i 2025 og til 30 pct. i 2030.
- Alle grundskoleelever skal opleve at komme i erhvervspraktik mindst to gange i løbet af udskoling (7.-10. klasse).
- Antallet af 17-30-årige i Esbjerg Kommune, som hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse, skal nedbringes markant, og langt flere i denne gruppe skal rustes til at gennemføre en erhvervsfaglig uddannelse.

Nedenfor er de handlinger, udvalget har det primære ansvar for, beskrevet:

Indføre obligatorisk erhvervspraktik

Som baggrund for drøftelse af dette punkt, er det vigtigt at tage udgangspunkt i opdateret viden:

På baggrund af budgetaftale startede den 1. februar 2023 en ny erhvervsplaymaker med den opgave at udbrede erhvervspraktik på skolerne. Erhvervsplaymakeren laver praktikaftaler med virksomheder især med udgangspunkt i erhvervsuddannelsernes fagområder. Lige nu er 306 praktikopslag tilgængelige for eleverne på skolerne på ude.nu. Erhvervsplaymakeren har kontakt og samarbejde med flere virksomheder, som gerne vil have praktikanter, men ikke ønsker at have opslag på ude.nu. Der er også samarbejde med flere virksomheder om andre praktikformer end de traditionelle praktikker f.eks. klassepraktikker, hvor en hel klasse er på et praktikophold på en virksomhed. Dette er også udbredt til 6. og 7. årgang. Erhvervsplaymakeren arbejder også med, at en erhvervspraktik kan udvikle sig til et fritidsjob og traineepraktik med henblik på lærerpladsaftaler for den unge.

I samarbejde med vejlederne i Ung Esbjerg er Erhvervsplaymakeren i dialog på alle skoler med skoleledelse, lærerteams og besøg i klasser om at bruge erhvervspraktik både i forhold til elevernes uddannelsesvalg men også i forhold til læring om job og uddannelse.

9 ud af 21 skoler har obligatorisk erhvervspraktik for samtlige elever på 8. eller 9. årgang eller begge. På alle overbygningsskoler arbejdes med at elever kommer i erhvervspraktik. Sidste skoleår blev der registreret mere end 400 praktikaftaler på skolerne.

Nationalt lægger regeringen i sit folkeskoleoplæg op til at indføre obligatorisk erhvervspraktik, men også at indføre Job og Uddannelse, som et nyt obligatorisk fag i udskoling.

Lovgivningens rammer vil få betydning for, hvordan obligatorisk erhvervspraktik skal udfoldes.

Skolerne kan således forvente at erhvervspraktik bliver obligatorisk og således en opgave de skal tage på sig, men det er spørgsmål om man lokalpolitisk vil indføre obligatorisk erhvervspraktik inden den nationale lovgivning udstikker rammerne.

Forvaltningen foreslår, at Børn & Skoleudvalget afventer, hvad regeringen får aftalt på området. I mellemtiden foreslås, at skolechefen næste skoleår går i dialog med skoleledelserne og erhvervsplaymaker om, hvordan den enkelte skole bedst kan organisere, at erhvervspraktik bliver obligatorisk for alle elever. Hvis erhvervspraktikken skal gøre en forskel for den enkelte unge, skal den tænkes ind i en pædagogisk sammenhæng både læringsmæssigt og organisatorisk. Opgaven vil trække ressourcer til planlægning og praktisk organisering, og dermed skulle prioriteres på skolerne. Vejlederne under SSP har ikke ressourcer til at understøtte den praktiske organisering på skolerne.

Forvaltningen indstiller at Børn & Skoleudvalget drøfter udviklingen af dette område herunder de økonomiske perspektiver.

Brobygning mellem grundskoler og erhvervsuddannelser

Brobygning i folkeskolen er ifølge lovgivning obligatorisk for samtlige elever i 8.-10. årgang.

I 8. klasse skal alle elever på introduktionskurser på ungdomsuddannelserne i 5 dage. Dette sker i Esbjerg Kommune ved at eleverne selv vælger introduktion på 2 uddannelser. Den ene af disse uddannelser skal være en erhvervsuddannelse. I 9. klasse kan eleven selv tilvælge brobygning i 2-10 dage, hvis man er i tvivl om uddannelsesvalget. I 10. klasse er brobygning obligatorisk minimum 1 uge. I brobygningssamarbejdet med ungdomsuddannelsernes og Vejen og Varde kommune tilbydes ud over disse lovbestemte tilbud også særlig brobygning, hvor elever med særlige vejledningsbehov tilbydes ekstra og særlige brobygningsforløb. Dette åbnes der for både i folkeskoleloven, Bekendtgørelsen om brobygning og Lov om Kommunal ungeindsats for unge.

I Erhvervsfremmeindsatsen bliver forslået udbredelse og flere projekter som ”Byg et hus projektet” for 3.-6. årgang. Erhvervsplaymakerordningen har aftaler om læringsforløb med alle ungdomsuddannelser for hele klasser og hold fra grundskolen. Der er udviklet projekter bl.a. Tiny Houses for 7. årgang, forløb omkring Energiens folkemøde, Business Challenge mv.

Udfordringen for udbredelse af disse forløb er at have økonomi til at finansiere driften. Der er ikke afsat midler til drift af aktiviteter, som erhvervsplaymaker, skoler og EUD-institutioner kan trække på. For både skole og EUD-institutioner vil midlerne til sådanne projekter tages fra almindelig drift, hvilket gør det svært både udvikle, drifte og udbrede brobygningsprojekter.

Forvaltningen indstiller at Børn & Skoleudvalget drøfter udviklingen af dette område herunder de økonomiske perspektiver.

Bedre erhvervsvejledning

I erhvervsfremmeindsatsen er skrevet om denne indsats: Bedre erhvervsvejledning, bl.a. med mere tid til vejledningsindsatsen omkring de forskelligartede erhvervsfaglige uddannelser. Dertil kræves et større fokus på inddragelse af forældrene samt brug af erhvervsplaymakerordningen.

Bedre erhvervsvejledning – er en ambition som forfølges på landsplan både gennem forskning og forskellige initiativer, og det bliver ofte fremhævet som et indsatsområde i forbindelse med rekrutteringsudfordringer på forskellige uddannelsesområder.

Nationalt betyder rekrutteringsudfordringer meget i forhold fremtidigt behov for arbejdskraft. Ligesom alle kommuner har egne forskellige og lokale udfordringer i forhold til de unges uddannelsesvalg.

Erhvervsuddannelserne er i dag ikke ene om at kæmpe med rekrutteringsudfordringer også uddannelserne inden for sundhed, pleje om omsorg og professionsuddannelser har hårdt brug for de unge vælger at gå deres vej.

Reformer har de sidste 10 år grundlæggende ændret på vejledningen, optagelseskrav til ungdomsuddannelserne og indsatser for restgruppen. Det har dog ikke ændret på de unges valgmonster. I 2023 søgte i Esbjerg Kommune 22,3 % fra 9. og 10. klasse erhvervsuddannelser mod 19,4 % på landsplan, 71 % søgte gymnasie mod 72,6 % på landsplan. Der har i Esbjerg kommune været en positiv udvikling i søgningen mod erhvervsuddannelserne, så vi i dag ligger over landsgennemsnittet og over søgningen i kommuner, vi kan sammenligne os med. Der er gjort mange indsatser i mange kommuner, men ingen er lykkedes med grundlæggende at ændre de unges valgmonster.

Trods nationalpolitisk enighed og ambitioner kan man konstatere at reformer og lovgivning ikke har ændret på de unges valgmonster. Reformkommissionen har i sit arbejde peget på, at de unges nuværende valgmonster er hindring for udvikling af samfundet som helhed bl.a., derfor barsler regeringen med tiltag i folkeskoleloven ved at indføre Job og uddannelse som et obligatorisk fag i udskolingen, obligatorisk erhvervspraktik samt en styrkelse af praktiske fag i udskolingen. Man lægger således op til at skolen skal spille en større rolle i de unges valgproces.

I Esbjerg kommune er vejledningen af de unge i spil i flere sammenhænge:

- Brobygning hvor den unge har mulighed efter eget valg at afprøve undervisning og uddannelsesinstitutioner.
- Fælles vejledning i klasserne på 7.- 10. årgang. I Esbjerg Kommune har vi ansat 18 vejledere svarende til 16,5 fuldtidsstillinger organiseret under Ung Esbjerg, og betjener alle folkeskoler og privatskoler i Esbjerg og Fanø kommune. Vejlederne laver fælles vejledninger i klasser og deltager på forældremøder i 8., 9. og 10. klasse, men deres primære opgave er at vejlede og støtte unge, som er færdige for ikke at klare overgangen fra skole til ungdomsuddannelse eller job. I Esbjerg Kommune er vejlederen gennemgående videns- og ressourceperson for disse unge fra 8 klasse til og med 25 år eller, når den unge lykkes i uddannelse og job.
- Mulighed for erhvervspraktik på samtlige skoler.
- Aktiviteter i skolen omkring det timeløse obligatoriske emne: Uddannelse & Job.
Her møder de unge aktiviteter som virksomhedsbesøg og forløb på ungdomsuddannelser. Her har Erhvervsplaymakerfunktionen gennem de sidste 5 år været med til at udvikle og faciliterer mange aktiviteter især med fokus på erhvervsuddannelser. I Esbjerg kommune har alle elever på 8 årgang gennem flere år mødt erhvervsuddannelserne gennem obligatoriske aktiviteter: Erhvervsuddannelsernes dage, rollemodelarrangement og muligheden for at deltage i Dit Karriervalg, hvor den unge med forældre kan møde virksomheder, som ansætter lærlinge eller elever i en EUD.
- De unge og deres forældre kan deltage i åbent hus og vejledningsarrangementer på ungdomsuddannelserne ligesom de kan orientere sig i de mange online tilbud, der findes i dag, hvor man kan orientere sig og få inspiration til uddannelsesvalget.

Forvaltningen indstiller at Børn & Skoleudvalget drøfter udviklingen af dette område herunder de økonomiske perspektiver.

Bedre indsats for svage elever i grundskolen

I erhvervsfremmeindsatsen er under denne indsats noteret:

Udbygge og forbedre indsatsen for de svage elever i grundskolen (fx bedre støtte i forbindelse med tal- og ordblindhed, mv.), så flere elever er uddannelsesparate og opfylder grundlæggende adgangskrav på erhvervsuddannelserne, når de forlader grundskolen

Denne udfordring er kompleks, og vi ved at arbejdet med børn og unge, som har forskellige udfordringer, ofte kræver tværfaglige indsatser og indsatser på tværs af sektorer og ikke kan adresseres til en skoleindsats. Derfor arbejdes der med et TVÆRS system omkring børn og unge i Esbjerg kommune. I Børn & Kultur er der også gennem flere år arbejdet med målrettede indsatser omkring både talblindhed og ordblindhed. Kommunen har taget initiativ til et samarbejde med ungdomsuddannelserne om dette, så der i dag er netværk af videnspersoner, som er i dialog. Børn & Skoleudvalget har netop behandlet en evaluering af ordblindeindsatsen, hvor der bliver arbejdet videre med initiativer til en videre udvikling.

Med lov om kommunal indsats for unge under 25 år har kommuner siden 2019 haft ansvaret for at arbejde med at alle unge lykkes i overgang fra grundskole til uddannelse og job.

Der er udviklet et tæt samarbejde mellem Borger & Arbejdsmarked og Børn & Kultur, som har ansvaret for indsatsen. Der er mødefora på tværs på forvaltnings- ledelses- og praksisniveau, der løbende evaluerer, drøfter og udvikler den kommunale ungeindsats. På samme måde er der et tæt samarbejde mellem den kommunale indsats og FGU Vest omkring de unge i den forberedende ungdomsuddannelse.

I Børn & Kultur har vi samlet tilbud og faglighed omkring unge i Ung Esbjerg, der bidrager Studie10 med almindelige og særlige skoletilbud, specialtilbud, Aktiv fritid, forebyggelse og vejledere.

Under Borger & Arbejdsmarked arbejder man med flere tiltag på området bl.a. har man etableret Vindmøllen, som et særligt tilbud til unge mellem 16-27 år, der har svært ved at finde retning i livet i forhold til arbejde og uddannelse, der er etableret en stor fritidsjobindsats, der er et tæt samarbejde med bydelsprojekter, Uddannelseshuset er i gang med en stor faglig udvikling Relationel velfærd m.v.

Der foregår således i dag en systematisk og målrettet indsats for at alle unge i kommunen skal lykkes i eget liv, som indebærer at lykkes i uddannelse og finde et job.

I en analyse fra Indenrigs- og Sundhedsministeriets Benchmarkingenhed af unge uden uddannelse og beskæftigelse, som Børn & Skoleudvalget blev orienteret om i marts 2023, viste bl.a. Esbjerg Kommune placerer sig blandt den femtedel af kommunerne, der har den laveste andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse i forhold til, hvad man kunne forvente ud fra kommunens rammevilkår. Der er sket et fald i andelen af kommunens unge uden uddannelse og beskæftigelse i perioden 2018-2021, og herunder at andelen er lavere end forventet.

Forvaltningen tillader sig at konkludere at der allerede i dag foregår en målrettet indsats på de indsatser der peges på i Erhvervsfremmeindsatsen under dette punkt:

Målrettet indsats for at ruste ufaglærte ledige til at gennemføre en erhvervsuddannelse

Herunder:

- Udbygge og forbedre indsatsen for de svage elever i grundskolen
- Igangsætte en målrettet opsøgende indsats med det formål, at flere ufaglærte ledige i alderen 17-25 år påbegynder et FGU-forløb.

Forvaltningen indstiller at Børn & Skoleudvalget drøfter udviklingen af dette område herunder de økonomiske perspektiver.

Udbygge erhvervsplaymakerordningen så de kan udvikle sociale lærlingenetværk

Erhvervsplaymakeren har været med til at facilitere forsøg med lærlingenetværk på udvalgte erhvervsuddannelser. Det er dog ikke i de politisk fastlagte mål og opgaver for erhvervsplaymakerne at skulle udarbejde og afholde aktiviteter for lærlinge, som er i gang med en erhvervsuddannelse. Opgaven hører således ikke naturligt hjemme i den opgaveportefølje og opdrag, som erhvervsplaymakerne arbejder med.

Børn & Kultur arbejder i øjeblikket sammen erhvervsuddannelserne og Business Esbjerg om et ideoplæg på etablering af et EUD hus / lærlingehus, der kan skabe fællesskaber og faglige miljøer for unge på erhvervsuddannelserne. Ideoplægget skal bruges til en fondsansøgning, der skal gøre dette projekt muligt. Virksomheder og erhvervsskoler skal tænkes ind i driften af et sådant hus, hvorfor det er oplagt at lærlingenetværk ind i aktiviteter omkring et EUD-hus

Forvaltningen indstiller at Børn & Skoleudvalget drøfter udviklingen af dette forslag herunder de økonomiske perspektiver.

Samlokalisering af 10. klasse og EUD

I erhvervsfremmeindsatsen er under denne indsats noteret:

Sikre samlokalisering af 10. klasse i tilknytning til EUD i Esbjerg Kommune. Det vil give bedre grundlag for brobygningen mellem 10. klasse og EUD. Samtidig vil det styrke mulighederne for at udvikle attraktive sociale aktiviteter for eleverne.

Den rolle 10 klasse skal spille i uddannelsesbilledet og for den enkelte unge har været til løbende debat i de sidste 10-15 år. Lovgivningen har udviklet sig så 10. klasses rolle i højere grad skal ses som starten på en ungdomsuddannelse end en forlængelse af et almindeligt folkeskoletilbud. De kommunale 10. klassetilbud har ændret sig fra at være en del af en almindelig folkeskole til mere koncentrerede tilbud som i Esbjerg Kommune i Studie10 med 2 skoleafdelinger.

Muligheden for at tænke de kommunale 10. klasser tættere eller sammen med erhvervsuddannelserne kom med Erhvervsuddannelsesreformen i 2017. Her blev det obligatorisk for kommunerne at udbyde EUD10, hvor 30 % af undervisningstiden skal foregå på en EUD-institution. Der blev også mulighed for at oprette 10. klasseforløb såkaldte 20/20 ordninger, hvor de unge tager de obligatoriske 10. klassefag sammen med grundforløb 1 på en EUD. Ligesom i Esbjerg Kommune har disse tilbud på landsplan ikke været med til at forøge tilgangen til EUD i 10. klasse.

I samlokalisering af Esbjerg Kommunes 10. klassetilbud har været undersøgt før.

Især Rybners har vist interesse for en driftsoverenskomst for 10. klasse med Esbjerg Kommune. En tværgående arbejdsgruppe med ledelsesrepræsentanter fra samtlige ungdomsuddannelsesinstitutioner, Studie10 og forvaltningen analyserede i 2021 området.

Arbejdsgruppen anbefalede et ny organiseret samarbejde mellem Studie10 og

ungdomsuddannelserne. Set i lyset af elevtallet og elevgruppens sammensætning, hvor forholdsvis mange elever er ikke uddannelsesparate var der enighed om et tæt samarbejde vil være det bedste for elevgruppen.

Regeringens reformkommission foreslog i deres rapport Nye reformveje 2 fra maj 2023, at indføre en ny toårig praksisorienteret almen dannende ungdomsuddannelse – hpx, Højere Praktisk Eksamen. Uddannelsen skal erstatte 10. klasse og grundforløbets 1. del på erhvervsuddannelserne. Med skabelsen af denne uddannelse vil unges uddannelseslandskab få to hovedveje videre fra grundskolen: Den praksisorienterede vej (hpx) og den mere abstrakte og teoretiske (gymnasiale).

Forslaget har naturligt medført en del debat, og efterskolerne har siden kommet med deres forslag på, hvordan man kan udvikle på 10. klasse. Regeringen har lovet ændringer på 10. klasseområdet, men de er endnu ikke kommet med et udspil. Rammerne for 10. klasse kan således se frem til at skulle ændres, men det er endnu for tidligt at sige noget om, hvilken rolle et 10. klasselignende tilbud skal spille i uddannelseslandskabet med gymnasiet, erhvervsuddannelser og den Forberedende Ungdomsuddannelse ikke mindst i sammenhæng med restgruppeproblematikkerne, som kommunen har ansvaret for i den kommunale ungeindsats.

Hvis en samlokalisering af 10. klasse og EUD skal i overvejelse er der en række forhold, som forvaltningen mener skal tages i overvejelse:

- Timing i forhold til de ventede ændringer i lovgivningen på 10. klasse området.
Vil 10. klasse fremover være en kommunal opgave eller bliver tilbuddet tænkt ind som en del af ungdomsuddannelses tilbuddene?
- En samlokalisering vil åbne for nye muligheder for at gøre 10. klasse mere praksisfaglig ved at indtænke elementer fra de forskellige erhvervsfaglige fag og mere naturligt integrerede brobygningsaktiviteter.
- Ved at placere et 10. klassetilbud på en ungdomsuddannelse vil de unge i 10. klasse blive en del af uddannelsesmiljøet på en ungdomsuddannelse. De vil kunne deltage og blive integreret fælles sociale og kulturelle aktiviteter med andre unge.
- Hvis Rybners overtager et kommunalt 10. kl. tilbud skal det ske i enighed med øvrige ungdomsuddannelser i kommunen. Rybners driver ikke kun erhvervsuddannelser men også alle gymnasieretninger. De øvrige ungdomsuddannelser har også interesse for de unge i 10. klasse. Det er vigtigt, at unge i 10. klasse skal have muligheden for at orientere sig mod andre ungdomsuddannelser også geografisk i kommunen.
- En forholdsvis stor del af de unge som søger Studie10 har udfordringer personligt, socialt og/eller fagligt. Det kræver en særlig faglighed og et særligt pædagogisk miljø at udvikle disse unge. I UngEsbjerg og Studie10 har man løbende arbejdet med at udvikle både faglighed og pædagogiske forløb, hvor man lykkes med at hjælpe de unge et skridt videre. Dette miljø vil vi fjerne ved en samlokalisering.

Forvaltningen har udarbejdet Bilag 3 Dataark om 10. klasse i Esbjerg Kommune

Forvaltningen indstiller at Børn & Skoleudvalget drøfter udviklingen af dette forslag herunder de økonomiske perspektiver.

Vision 2025

De 4 overordnede indsatsområder i strategien støtter op om det generelle mål om vækst, der er i Vision 2025 – Vækst.

Samtidigt kobler indsatsområderne sig direkte til flere af temaerne i Vision 2025 – Vækst nemlig: Esbjerg som attraktiv uddannelsesby, Kvalificeret arbejdskraft til alle, En stærk turistdestination ved Vadehavet og Optimale vilkår for iværksættere.

Økonomi

Udgangspunktet er, at de handlinger, der igangsættes, skal holdes indenfor de afsatte budgetter. Hvis der er handlinger, der er udgiftskrævende ud over de nuværende budgetter, skal de indgå i de kommende års budgetforhandlinger.

Kompetencer

Børn & Skoleudvalget

Indstilling

Direktøren for Børn & Kultur indstiller til Børn & Skoleudvalget at

- Børn & Skoleudvalget drøfter udviklingen af de enkelte forslag.

- At forslag om obligatorisk erhvervspraktik afventer regeringens forhandlinger og kommende lovgivning.
- At forslag om finansiering til flere erhvervsprojekter under brobygning mellem grundskoler og erhvervsskoler afventer budget 2025-28, hvorefter der udarbejdes et konkret forslag til budget 2026-29.
- At forslag om bedre erhvervsvejledning afventer regeringens forhandlinger og kommende lovgivning
- At forslag om bedre indsats for svage elever i grundskolen tilgodeses i det arbejde, der allerede er i gang på området
- At forslag om samlokalisering af 10. klassen og EUD afventer regeringens forhandlinger og kommende lovgivning.

Beslutning Børn & Skoleudvalget den 20-02-2024

Godkendt.

Godkendt.

Godkendt.

Godkendt.

Godkendt.

Godkendt.

Bilag

Bilag 2 Politiske udvalgs tilknytning til indsatser i handleplanen for erhvervsfremmeindsatsen

Bilag 1 Erhvervsfremmestrategi og forslag til handleplan

Bilag 3 Dataark om 10. klasse Esbjerg Kommunes folkeskoler

Afbud Ulla Koman-Mejer

Punkt 6: Information, forespørgsler og orientering

Resumé

1. Børn & Skoleudvalgets årshjul 2024
2. Skolevalg
3. Orientering om plan ift. skolestruktur
4. Evaluering af frikommuneforsøget
5. Orientering om indskrivning
6. Henvendelse fra FOA – invitation til dialogmøde i februar om bl.a. fremtidens dagpleje i Esbjerg Kommune
7. Udvalgs mødet den 5. marts 2024

Beslutning Børn & Skoleudvalget den 20-02-2024

1. Orientering givet.
2. Orientering givet.
3. Orientering givet.
4. Orientering givet.
5. Orientering givet.
6. Orientering givet, idet FOA inviteres til møde med udvalget.
7. Orientering givet, idet udvalgs mødet den 5. marts aflyses.

Bilag

09.01.2024 Årshjul Børn & Skoleudvalget 2024

Invitation til dialogmøde mellem FOA og Børn & Skoleudvalget

Afbud Ulla Koman-Mejer

Punkt 7: Lukket: Information, forespørgsler og orientering

Afbud Ulla Koman-Mejer

Punkt 8: Lukket: Underskriftsblad

Afbud Ulla Koman-Mejer